

[A. M. Hansen.]

Ogsaa i det andet Lovforslag er der Tale om Avancementsposter, ogsaa for Folkeskolens Lærere har man søgt at oprette nogle Avancementsstillinger. Det er meget faa Avancementsstillinger, der i det hele taget er indenfor Lærerstanden; hidtil har man kun kendt Overlærerstillingen og de enkelte Skoleinspektørstillinger, og saa kunde man endelig, hvis man vilde være rigtig nøjeregnende, tage de Førstelærerembeder med, hvortil der er knyttet Ledertillæg. Men det er meget faa i Forhold til Lærernes Antal. Man har derfor i Kommissionen søgt at finde nogle nye Avancementsstillinger.

Ved de større Købstadskoler foreslaas der normeret en Stilling som Viceinspektør, i alt en ca. 200 af den Slags Stillinger. Jeg ser nok i Bladene, at Købstadforeningens Repræsentanter paa deres Møde er gaaet haardt imod denne Bestemmelse, og en af dem, som har haft Ordet i denne Sag, har udtalt sig om, at det var ikke nye Udgifter, man trængte til i Byerne. Nej, det er meget rigtigt, men Forslaget her betyder blot en Lønforhøjelse for vedkommende paa 240 Kr., denne Stilling er normeret 240 Kr. højere end den almindelige Lærerstilling. Det vil sige en Merudgift for en middelstor Købstad af 800—900 Kr. om Aaret, og naar man saa betænker, at Forhøjelsen betyder en Tilskyndelse til vedkommende Købstads Lærere til at dygtiggøre sig til at kunne faa denne Stilling, saa tror jeg, at denne Udgift ogsaa hører til de Udgifter, der er forenelige med en god Økonomi.

Paa samme Maade har man søgt at oprette nogle Avancementsstillinger for Lærere ved Mellem- og Realskoler, hvis Lønninger ligger 120 Kr. højere end den almindelige Folkeskolelærers Løn. Det er jo ikke store Forhøjelser, men det er dog altid tilstrækkeligt til at faa de paagældende Lærere til ligesom at tage stærkere fat for at opnaa en af disse fremskudte Stillinger indenfor Skolevæsenet.

Jeg tror, man skal forstaa, at Penge, der gives ud til forbedrede Avancementsvilkaar, er givet godt ud. Hele Forslaget er jo beregnet at skulle koste 3,1 Mill. Kr., og regner man ud, hvor stor en Del af dette Beløb Udgifterne til Avancementsstillingerne vil andrage, ja, saa vil det i hvert Fald blive et godt Stykke over den halve Million. Naar man saa tænker paa, at der med Hensyn til den Udgift til Tjenestemændene, der hedder de særlige Ydelser, som fik en ret skrap Nedskæring i

1927, er skabt Forbedringer til et Beløb af en anden halv Mill. Kr., saa er den første Million brugt, saa man vil forstaa, at det kun er et lille Beløb, der er ydet Tjenestemændene, i Forhold til de mange, der skal have Part i det.

Men der er ogsaa et andet Gode, som jeg gerne vil pege paa, nemlig Pensionsordningen. Det har allerede været omtalt af de foregaaende Talere, men der er en Betragtning, som jeg gerne vil gøre gældende, og derfor tager jeg ogsaa Spørgsmaalet op.

Forslaget byder med Hensyn til Pensionen paa en meget væsentlig Forbedring, idet man foreslaar en Forhøjelse af Pensionsindtægten for den gamle, veltjente Tjenestemand, der har staaet i Statens Tjeneste gennem et langt Aaremaal, medens paa den anden Side Pensionsretten først indtræder efter 5 Aars Tjenestetid efter det fyldte 30te Aar; altsaa, man skal have været i Tjenesten adskilligt flere Aar end nu, i al Fald gennemsnitligt 5 Aar længere, inden man opnaar Pensionsret.

Jeg mener, denne Ordning er god. Pensionen er ganske vist en Del af Tjenestemandens Løn, men derfor er det ogsaa rimeligt, at han først gennem nogle Aars Tjeneste indtjener en Part af dette Gode. Desuden er det administrativt set en Forsigtighedsregel, at man har Lejlighed til at vurdere Tjenestemanden, inden Staten bliver afhængig af ham i Henseende til Pensionering. Det er ikke sjældent, man i Offentligheden hører Kritik fremsat over Pensionsydelse, men jeg har aldrig hørt, at denne Kritik gælder Pensionsydelsen til den gamle, veltjente Tjenestemand, der faar sin Pension efter et Livs Gerning i Statens Tjeneste. Nej, den Modstand mod Pensionen, som findes, har sin Rod i Misbrug, og lad os ikke gøre Forsøg paa at skjule, at der finder Misbrug Sted paa dette Omraade, og mod disse bør der advares.

Hvem af os kender ikke Eksempler paa, at Folk, der er raske nok til at passe et Hverv, som giver dem tilstrækkelig Fortjeneste at leve af, alligevel er syge nok til at faa en Lægeattest og blive pensioneret fra deres Embede? Man behøver her i Landet ikke at være syg til Døden for at skaffe sig en Lægeattest, der for saadanne Mennesker betyder en livsvarig Pension. Det er det, der fremkalder Forargelsen, og dette er beklageligt, thi det er saadanne Misbrug af Pensionsvæsenet, der ofte kommer til at præge den offentlige Mening.

Med Hensyn til Pensionsordningen i sin Helhed maa jeg i denne Forbindelse